

Joginfó

Kedves Olvasó!

A Vakok Világa folyóirat hasábjain tervezzük egy jogi sorozat megjelentetését, amelyben összefoglaljuk a látássérülteket megillető ellátásokra és kedvezményekre vonatkozó legfontosabb jogszabályi rendelkezéseket. Nem könnyű eligazodni a jogszabályok sokaságában, sem az ellátásokban érintetteknek, sem az ügyintézőknek, sem pedig az ellátások iránt érdeklődőknek. A szociális ellátó rendszer ugyanis meglehetősen szerteágazó. Bizonyos ellátások az életkorhoz, mások az egészségi állapothoz, vagy éppen a munkaképesség állapotához, esetleg a fogyatékosághoz kapcsolódnak. Nehezíti a helyzetet a jogszabályok gyakori változása, és az is, hogy az ellátások megállapítása különböző szervek hatáskörébe tartozik. A sorozattal ebben az eligazodásban szeretnénk az olvasók segítségére lenni. Elsőként az ismertebb ellátásokra vonatkozó főbb szabályok kerülnek ismertetésre, a későbbiekben azonban ejtenénk szót a nem annyira közismert kedvezményekről is.

A tartós betegségre, illetőleg súlyos fogyatékoságra tekintettel folyósított ellátások

Magasabb összegű családi pótlék:

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek, személy után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásáig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékre, ha a 18. életévének betöltése előtt a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább

50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18. életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart vagy előreláthatólag legalább egy évig fenn áll. A magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségeket és fogyatékoságokat az 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet sorolja fel.

Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyer-

mek, aki az ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul.

Az ellátás igénylése:

A magasabb összegű családi pótlékot a Magyar Államkincstárnál kell igényelni. A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló igazolást. Ha a gyermek a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosá, és ennek tényét az igazolás benyújtásával a családi pótlékot folyósító hatóságnál bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben való megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani. A tartós betegség vagy súlyos fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes gyermekklinika, gyermek szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelés vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki.

A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa, házi gyermekorvos, illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére. Az igazolás kiállítására jogosult szakorvosokat foglalkoztató szolgáltatók listáját az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat

Országos Tisztai Főorvosi Hivatala a honlapján www.antsz.hu tájékoztatás céljából közzé teszi. A szakorvosi igazolás tartalmazza első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségben szenved-e, felülvizsgálat esetén azt, hogy a továbbiakban is jogosult-e vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra, a legközelebbi felülvizsgálat időpontját, illetőleg az állapot véglegességének tényét. Ha a szülő a szakorvos igazolásával nem ért egyet, az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát az Országos Tisztai Főorvosi Hivatalnál, aminek alapján a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvos a szakvéleményt felülvizsgálja. A 18. életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékre, ha a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal első fokú szakértői bizottságának szakhatósági állásfoglalása, vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Fogyatékosági támogatás:

A súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül anyagi segítséggel járul hozzá a súlyosan fogyatékos állapottól eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, aki látási fogyatékos, hallási fogyatékos, értelmi fogyatékos, autista, mozgásszervi fogyatékos vagy halmozottan fogyatékos és állapota tartósan vagy véglegesen fenn áll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul. Látási fogyatékos személynek az tekinthető, akinek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes. Az a személy, aki a vakok személyi járadékában vagy a magasabb összegű családi pótlékban részesül, fogyatékosági támogatásra csak akkor szerezhet jogosultságot, ha ezekről az ellátásokról lemond. A fogyatékosági támogatás havi összege 19.970 Ft, ha az illető fogyatékos, 24.580 Ft, ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő fogyatékos és az önkiszolgáló képességének hiányát megállapítják. A fogyatékosági támogatás összegét 2014. január 1-jétől a nyugellátások évenkénti emelésének szabályai szerint, azzal megegyező mértékben évente emelik. A fogyatékosági támogatás iránti kére-

lem legkorábban abban a hónapban nyújtható be, amelyben a kérelmező a 18. életévét betölti. A kérelmet a Magyar Államkincstár által rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell előterjeszteni a Kincstár kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes Igazgatóságánál vagy a Kormányablaknál. A kérelemhez mellékelni kell a kérelmező háziorvosa, bentlakásos szociális intézményben élő kérelmező esetén az intézmény orvosa által kiállított orvosi beutalót, valamint a fogyatékoságot igazoló orvosi dokumentációt. A beutalóban a háziorvos nyilatkozik arról, hogy a rendelkezésére álló orvosi dokumentáció a súlyosan fogyatékos állapot minősítésére alkalmas-e. Véleményt ad a kérelmező önálló életvitelre való képességének és önkiszolgálási képességének minősítéséhez, nyilatkozik arról, hogy a kérelmező szakértői bizottság általi személyes vizsgálata szükséges, a vizsgálatot a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy a vizsgálatot végző szervnél indokolt-e elvégezni. A Magyar Államkincstár a fogyatékosági támogatást a Kormányhivatal rehabilitációs szakigazgatási szervének szakhatósági állásfoglalása alapján állapítja meg, amely tartalmazza az illető súlyos fogyatékoságának minősítését. Ha az igénylő a kérelemhez nem csatolja az RSZSZ szakhatósági állásfoglalását, vagy szakvéleményét, a Kincstár keresi meg az RSZSZ-t a minősítés elvégzése céljából. A támogatás a kérelem benyújtásától jár és azt a Kincstár havonta utólag a tárgyhónapot követő

hónap 5. napjáig folyósítja. Ha a támogatás iránti kérelmet azért utasítják el, mert a kérelmező nem súlyosan fogyatékos, a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül csak akkor lehet újabb kérelmet előterjeszteni, ha az orvos az állapot rosszabbodást igazolja. A súlyosan fogyatékos állapot fennállását az RSZSZ legalább 5 évenként felülvizsgálja.

töltött, erősen látáscsökkenést vagy vak személy részére vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani. A tovább folyósított vakok személyi járadékának összege 2014-ben 16.550 Ft. A járadékot 2014-től - a fogyatékosági támogatáshoz hasonlóan - a nyugellátásokkal azonos mértékben évente emelik.

Vakok személyi járadéka:

Stefán Sándor

2001. június 30-ig a 18. életévét be-

Mert elkezdni soha sem késő

Számítógépes beszélő rendszerek: JAWS for Windows

A mostani számban a JAWS for Windows képernyőolvasó programról olvashat. Nem célok a teljes körű tájékoztatás, csupán a legfontosabb tudnivalókra kívánom felhívni a figyelmet. Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány honlapján (www.infoalap.hu) mindenről részletes tájékoztatás található, és az alapítvány munkatársai biztosan készséggel segítenek. Bízom benne, hogy kedvet csinállok azoknak az olvasóknak a számítástechnika elsajátításához, akik még nem szánták rá magukat arra, hogy ismereteket szerezzenek.

A képernyőolvasó szoftverek nélkül

elképzелhetetlen a számítógép használata egy vak ember számára. Magyarországon a legelterjedtebb képernyőolvasó szoftver a JAWS for Windows. A JAWS a Job Access With Speech (kb. beszéddel támogatott munka) szavak rövidítése. A program a számítógép hangszóróján keresztül felolvassa a leütött billentyűket és a képernyőn látható üzeneteket. A program együttműködik a Windows operációs rendszerrel, használatához tehát nem szükséges speciális számítógép, sem más különleges eszköz. Segítségével a vak emberek is írhatnak leveleket, dokumentumokat, táblázatokat, használhatják az